

APSOĻĪJUMA PRIORITĀTE

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:15-20, 1. Moz. 9:11-17, Mat. 5:17-20, 2. Moz. 16:22-26, 1. Moz. 15:1-6

ATMIŅAS PANTS:

„Jo, ja ar bauslību nāk mantojums, tad vairs ne ar apsolījumu, bet Ābrahāmam to Dievs ar Savu apsolījumu ir dāvinājis.” (Gal. 3:18)

Kādam politiķim reiz jautāja: „Vai tu esi turējis visus solījumus, ko esi solījis kampanjas laikā?” Viņš atbildēja: „Jā... Nu, labi, vismaz visus tos, ko biju paredzējis turēt.”

Kurš gan nav kādreiz piedzīvojis, ko nozīmē laužts solījums? Kurš gan nav bijis tas, kas lauž solījumu, vai tas, kam dotais solījums ir laužts?

Dažreiz cilvēki apsola pilnīgi pārliecināti, ka to turēs, bet vēlāk tomēr tā nerīkojas. Citi apsola, zinādami, ka skaņas, ko izteikusi viņu mute, vai vārdi, ko rakstījusi roka, – tas viss ir meli.

Mums par laimi, Dieva apsolījumi ir pavisam citā līmenī. Dieva Vārds ir drošs un nemainīgs. „Kā Es esmu noteicis, tā Es tam likšu arī notikt, kā Es esmu lēmis, tā Es to arī izpildīšu,” saka Kungs. (Jes. 46:11)

Šis nedēļas tēmā Pāvils pievērs mūsu uzmanību attiecībām starp Dieva apsolījumiem Ābrahāmam un likumu, kas Israēlam tika dots 430 gadus vēlāk. Kā vajadzētu saprast attiecības starp šiem abiem, un kādu ietekmi tas atstāj uz evaņģēlija sludināšanu?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 5. novembrī.

LIKUMS UN TICĪBA

Gal. 3:15-18

Pat ja viņa pretinieki piekāptos, ka Ābrahāma dzīvi pirmkārt raksturoja ticība, Pāvils zināja, ka viņiem vēl joprojām būtu jautājums par to, kāpēc Dievs deva Israēlam likumu četrus gadsimtus pēc Ābrahāma. Vai dotais likums nelikvidē jebkuru iepriekšējo kārtību?

Ko Pāvils grib pateikt ar savu salīdzinājumu starp cilvēka pēdējo gribu, mantojumu un Dieva derību ar Ābrahāmu? Gal. 3:15-18 _____

Vispārīgi runājot, derība un griba ir divas dažādas lietas. Derība parasti ir savstarpēja vienošanās starp diviem vai vairāk cilvēkiem, ko bieži sauc par līgumu. Pretēji tam, griba ir vienas personas paziņojums. Vecās Derības grieķu tulkojums Septuaginta nekad netulko Dieva derību ar Ābrahāmu ar grieķu vārdu, ko lieto, runājot par savstarpēju vienošanos vai līgumu (syntheke). Tā vietā tas lieto vārdu “novēlējums” vai “griba” (diatheke). Kāpēc? Iespējams, ka tas ir tāpēc, ka tulkotāji atzina, ka Dieva derība ar Ābrahāmu nebija vienošanās starp divām personām, kur tiek doti savstarpēji solījumi. Tieši otrādi, Dieva derība bija balstīta uz neko citu, kā vien Viņa paša gribu. Netika pievienoti nekādi „ja”, „un” vai „bet”. Ābrahāms vienkārši turēja Dievu pie vārda.

Pāvils parāda šo divkāršo „gribas” un „derības” nozīmi, lai izgaismotu Dieva derības ar Ābrahāmu īpašās iezīmes. Tāpat kā tas ir ar cilvēka gribu, arī Dieva apsoliņums ir saistīts ar īpašu saņēmēju, Ābrahāmu un viņa dzimumu (1. Moz. 12:1-5, Gal. 3:16). Tā ietver arī mantojumu (1. Moz. 13:15, 17:8, Rom. 4:13, Gal. 3:29). Pāvilam vissvarīgākais ir Dieva apsoliņumu nemainīgums. Tieši tāpat kā cilvēka gribu nevar izmainīt, ja tā reiz ir sākusi darboties, tā arī Mozum dotais likums nevar vienkārši atcelt Dieva iepriekšējo derību ar Ābrahāmu. Dieva derība ir apsoliņums (Gal. 3:16), un nekādā ziņā Dievs nav tas, kas netur apsoliņumu (Jes. 46:11, Ebr. 6:18).

Aizstāj vārdu „derība” ar „apsoliņums” tālāk minētajos tekstos. Kāda ir derības daba katrā no šiem tekstiem? Kā izpratne par Dieva derību padara skaidrāku teksta nozīmi, un kā tā palīdz mums labāk saprast, kas ir derība? (1. Moz. 9:11-17, 15-18, 17:1-21) Ko tas mums māca arī par Dieva raksturu un kā mēs varam Viņam uzticēties? _____

TICĪBA UN LIKUMS

Rom. 3:31

Pāvils stingri aizstāvēja ticības augstāko varu cilvēka attiecībās ar Dievu. Viņš atkārtoti apliecināja, ka ne apgraižšana, ne arī kāds cits „bauslības darbs” nav priekšnoteikums glābšanai, „jo pēc bauslības darbiem neviens cilvēks nekļūst taisnots” (Gal. 2:16). Un vēl, ne jau bauslības darbi, bet ticība ir ticīgā atšķirības zīme (Gal. 3:7). Šī atkārtotā bauslības darbu noliegšana rada jautājumu: „Vai tad likumam nav vispār nekādas vērtības? Vai Dievs likumu ir izdzēsis?”

Rakstot, ka glābšana ir ticībā un nevis ar bauslības darbiem, vai Pāvils gribēja pateikt, ka ticība likvidē likumu? Ko minētie panti mums atklāj? Salīdzini Rom. 3:31 ar Rom. 7:7, 12, 8:3 un Mat. 5:17-20. _____

Pāvila arguments Rom. 3. nodaļā saskan ar diskusiju par ticību un likumu vēstulē galatiešiem. Jūtot, ka viņa komentārs varētu likt kādam secināt, ka viņš paaugstina ticību uz likuma rēķina, Pāvils uzdod retorisku jautājumu: „Vai bauslību iznīcinām caur ticību?” Vārds, kas Rom. 3:31 tulkots kā „iznīcinām”, ir „katargeo”. Pāvils lieto šo vārdu bieži, un to var tulkot kā „atcelt” vai pat „iznīcināt” (Rom. 3:3, Ef. 2:15, Rom. 6:6, 1. Kor. 6:13). Skaidrs, ja Pāvils gribētu apstiprināt domu, ka likums pie krusta kaut kādā veidā ir izdzēsts, kā daži cilvēki mūsdienās māca, tad šis būtu īstais laiks. Bet Pāvils ne tikai noliedz šo uzskatu ar uzsvērtu „nē”. Viņš tieši apgalvo, ka viņa evaņģēlijs „nostiprina” likumu!

„Plāns par taisnošanu ticībā atklāj Dieva attieksmi pret Savu likumu, pieprasot un nodrošinot salīdzinošo upuri. Ja taisnošana ticībā iznīcina likumu, tad nav vajadzīga Kristus salīdzinošā nāve, lai atbrīvotu grēcinieku no viņa grēkiem un tādā veidā atjaunotu viņam mieru ar Dievu.

Vēl vairāk, īsta ticība nozīmē atklātu labprātību izpildīt Dieva gribu dzīvē, paklausot Viņa likumam. (..) Īsta ticība, kas balstīta uz sirds mīlestību pret Glābēju, var vest tikai pie paklausības.” (SDA Bībeles komentāri, 6. sēj., 510. lpp.)

Pārdomā, kas būtu, ja Pāvils patiešām būtu paudis uzskatu, ka ticība likvidē vajadzību ievērot likumu. Vai tad, piemēram, laulības pārkāpšana vai zagšana, vai pat slepkavība vairs nebūtu grēks? Padomā par ciešanām un sāpēm, ko tu būtu varējis/-usi sev aiztaupīt, ja tikai paklausītu Dieva likumam. Kādām ciešanām tu vai kāds cits esat gājuši cauri, kas pilnībā ir bijušas sekas Dieva likuma pārkāpšanai? _____

BAUSLĪBAS MĒRĶIS

Gal. 3:19-29 Pāvils daudzas reizes atsaucas uz „bauslību”. Uz kādu bauslību Pāvils galvenokārt atsaucas šajā galatiešu vēstules daļā? _____

_____

_____

Uzskatot, ka vārds „līdz” 19. pantā norāda, ka šī bauslība ir tikai laicīga, daži ir domājuši, ka šajā Bībeles daļā ir runa par ceremoniālo likumu, jo bauslības mērķis ir piepildīts pie krusta un līdz ar to tai ir pienācis gals. Lai gan tam visam pašam par sevi ir kāda jēga, Pāvils, šķiet, nerunā par to. Lai gan pie Sinaja kalna pārkāpumu dēļ tika „klāt pielikta” gan ceremoniālā, gan morālā bauslība, tālāk iedziļinoties šajā jautājumā, mēs redzēsim, ka Pāvils pirmkārt šeit runā par morālo bauslību.

Vai Pāvils saka, ka bauslība tika pielikta? Pie kā tā tika pielikta un kāpēc? Salīdzini Gal. 3:19 un Rom. 5:13, 20. _____

_____

_____

Pāvils nesaka, ka bauslība tika pievienota Dieva derībai ar Ābrahāmu kā pielikums, kas maina sākotnējos noteikumus. Bauslība pastāvēja jau ilgi pirms Sinaja kalna (skat. rītdienas tēmu). Tā vietā Pāvils šeit grib pateikt, ka likums Israēlam ir dots ar pilnīgi citu mērķi. Tam bija jāatgriež cilvēki atpakaļ pie Dieva un pie žēlastības, ko Viņš piedāvā visiem, kas nāk pie Viņa ticībā. Bauslība atklāj mūsu grēcīgo stāvokli un vajadzību pēc Dieva žēlastības. Bauslība nebija domāta kā programma glābšanas „nopelnišanai”. Tieši pretēji, Pāvils saka, ka tā tika dota „lai pārkāpums vairotos” (Rom. 5:20), tas ir, lai parādītu skaidrāk grēku mūsu dzīvē (Rom. 7:13).

Ceremoniālie likumi norādīja uz Mesiju, uzsvēra svētumu un vajadzību pēc Glābēja, bet morālais likums ar saviem „tev nebūs” ir tas, kas atklāj grēku, kas parāda, ka grēks nav tikai daļa no mūsu dabīgā stāvokļa, bet ka tas patiešām ir Dieva likuma pārkāpums (Rom. 3:20; 5:13, 20; 7:7, 8, 13). Tieši tāpēc Pāvils saka: „Kur nav bauslības, tur nav arī pārkāpuma.” (Rom. 4:15) „Bauslība darbojas kā palielināmais stikls. Tas patiesībā neviņo netīro traipu skaitu uz apģērba, bet padara tos skaidrāk redzamus un atklāj arī tos traipus, nekā var redzēt ar neapbruņotu aci.” (Viljams Hendriksens „Jaunās Derības komentāri, vēstules galatiešiem skaidrojums” (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1968), 141. lpp.)

DIEVA LIKUMA DERĪGUMA TERMIŅŠ

Vai Pāvila apgalvojums, ka bauslība tika pievienota pie Sinaja kalna, nozīmē, ka tā iepriekš neeksistēja? Ja nē, tad kāda bija atšķirība starp pirms un pēc Sinaja? Izlasi 1. Moz. 9:5, 6; 18:19; 26:5; 39:7-10; 2. Moz. 16:22-26. _____

Dievam nevajadzēja Ābrahāmam darīt zināmu Savu likumu ar pārkonu, zibeni un nāvessodu (2. Moz. 19:10-23). Tad kāpēc israēliešiem Dievs atklāja bauslību šādi? Tas bija tāpēc, ka laikā, kad viņi bija vergi Ēģiptē, israēlieši bija zaudējuši izpratni par Dieva lielumu un Viņa morālajiem standartiem. Tāpēc viņiem bija vajadzīga apziņa par sava grēcīguma lielumu un Dieva likuma svētumu. Atklāsme pie Sinaja noteikti izdarīja tieši to.

Ko Pāvils domā, sakot, ka bauslība bija pielikta „līdz nāktu dzimums, kam ir dots apsolījums”? Gal. 3:16-19. _____

Daudzi šajā pantā izlasa, ka likums, kas dots pie Sinaja kalna, bija uz laiku. Tas sākās 430 gadus pēc Ābrahāma un tad beidzās ar Kristus nākšanu. Tomēr šis skaidrojums nesaskan ar to, ko Pāvils saka par bauslību vēstulē romiešiem, kā arī citur Bībelē, piemēram, Mat. 5:17-19.

Kļūda, ko lasītāji bieži pieļauj, lasot šo pantu, ir uzskats, ka vārds „līdz” vienmēr izsaka laika ierobežojumu. Tas tā nav. Aprakstot personu, kas bīstas Kungu, Ps. 112:8 teikts: „Viņa sirds ir droša, viņš nebīstas, tiekāms ar gandarījuma prieku viņš var noskatīties uz saviem ienaidniekiem.” Vai tas nozīmē, ka tad, kad viņš būs uzvarējis, viņš sāks baidīties? Atkl. 2:25 Jēzus saka: „Kas jums ir, to turiet, kamēr Es nākšu.” Vai Jēzus ar to domāja, ka tad, kad viņš būs atnācis, mums vairs nebūs jābūt uzticīgiem?

Bauslības loma nebeidzas ar Kristus nākšanu. Tā turpina norādīt uz grēku, kamēr vien eksistē. Pāvils pasaka to, ka Kristus nākšana iezīmē izšķirošu pagrieziena punktu cilvēces vēsturē. Kristus var izdarīt to, ko bauslība nekad nespētu – sagādāt patiesas zāles pret grēku, tas ir, taisnot grēciniekus un ar Savu Garu piepildīt viņos Savu likumu (Rom. 8:3, 4).

Vai tu kādreiz esi pie sevis domājis/-usi – „ja vien Kungs darītu manā labā to vai šo, vai vēl kaut ko, tad es nekad vairs nešaubītos par Viņu”? Tad padomā, kas notika pie Sinaja, cik spēcīgu Dieva spēka atklāsmi israēlieši redzēja – un tomēr, ko viņi vēl joprojām darīja? Ko tas tev stāsta par īstu ticību, un kā to iegūt un saglabāt? (skat. Kol. 2:6)

APSOLĪJUMA PĀRĀKUMS

„Viņš bija draudzes vidū tuksnesī ar eņģeli, kas uz viņu runāja Sinaja kalnā, un bija ar mūsu tēviem, un saņēma dzīvus vārdus, lai dotu tos mums.” Ap. d. 7:38

Gal. 3:19, 20 Pāvils turpina savu domu vilcienu par to, ka bauslība neatceļ žēlastības derību. Tas ir svarīgi, jo, ja viņa pretinieku teoloģija būtu pareiza, tad tieši to būtu paveikusi bauslība. Tad padomā, kāds būtu mūsu kā grēcinieku stāvoklis, ja mēs glābšanas jautājumā varētu paļauties vienīgi uz savu likuma turēšanu, nevis uz žēlastību. Beigās mēs būtu pilnīgi bez cerības.

Lai gan Pāvila komentāru detaļas Gal. 3:19 ir sarežģītas, viņa galvenā doma ir skaidra: bauslība ir pakārtota apsolījumam, jo tā tika nodota caur eņģeļiem un Mozu. Eņģeļu saistība ar likuma došanu 2. Mozus grāmatā nav minēta, bet par to ir rakstīts citviet Rakstos (5. Moz. 33:2; Ap. d. 7:38, 53; Ebr. 2:2). Pāvils lieto vārdu „starpnieks” 1. Tim. 2:5 attiecībā uz Kristu, bet šis viņa komentārs stingri norāda, ka viņš domā par 5. Moz. 5:5, kur Mozus saka: „Es tai brīdī stāvēju starp To Kungu un starp jums, lai jums darītu zināmu Tā Kunga vārdu.”

Lai arī cik majestātiska bija bauslības došana Sinaja kalnā neskaitāmu eņģeļu klātbūtnē un lai cik svarīgs bija Mozus kā bauslības devējs, likuma došana notika netieši. Pavisam atšķirīgi Dieva apsolījums tika dots Ābrahāmam tiešā veidā (un līdz ar to arī visiem ticīgajiem), jo nebija vajadzības pēc starpnieka. Lai arī cik svarīga ir bauslība, tā nav aizvietojums apsolījumam glābt caur žēlastību ticībā. Tieši otrādi, bauslība palīdz mums labāk saprast, cik brīnišķīgs patiesībā ir šis apsolījums.

Apraksti, kādas bija Ābrahāma sarunas ar Dievu? Kāds bija labums tiešai saskarsmei ar Dievu? Pārdomā 1. Moz. 15:1-6, 18:1-33, 22:1-18. _____

Pārdomā arī citas sarunas Bībelē starp Dievu un cilvēkiem: Ādams un Ieva Ēdenē (1. Moz. 3), Jēkaba kāpnes (1. Moz. 28), Pāvils uz Damaskas ceļa (Ap. d. 9). Varbūt tu neesi piedzīvojis/-usi neko, kas būtu tik dramatisks, bet kā Dievs ir atklājies tev? Pajautā sev, vai kaut kas tavā personīgajā dzīvē varētu būt tāds, kas neļauj piedzīvot tik tuvas un tiešas attiecības ar Dievu, kādas bija Ābrahāmam? Kādi soļi tev būtu jāspan, lai piedzīvotu pārmaiņas? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Verdzībā ļaudis lielā mērā bija pazaudējuši izpratni par Dievu un ar Ābrahāmu slēgtās derības principiem. Izvedot tos no Ēģiptes, Kungs centās atklāt savu varu un žēlastību, lai tie mācītos Viņu mīlēt un uz Viņu paļauties. Dievs tos noveda pie Sarkanās jūras, kur ēģiptiešu draudu dēļ jau šķita, ka nav iespējams izbēgt, bet Viņš, vēlēdamies parādīt vienīgi cilvēcisko bezspēcību un vajadzību pēc dievišķās palīdzības, tos izglāba. Tā israēliešu sirdis pildījās ar mīlestību un pateicību pret Dievu, un ar uzticību Viņa spēkam tiem palīdzēt. Viņš tos vilka pie sevis kā atbrīvotājs no laicīgās verdzības.

Tiem vajadzēja iekalt prātā vēl kādu lielāku patiesību. Dzīvojot elku pielūdzēju un samaitātības vidū, tiem nebija skaidras izpratnes par Dieva svētumu un savas sirds ārkārtīgo grēcīgumu, par savu pilnīgo nespēju paklausīt Dieva likumiem un neatliekamo vajadzību pēc Pestītāja. To visu tiem vēl vajadzēja mācīties.” (E. Vaita „Sentēvi un pravieši”, 371. lpp.)

„Dieva likums, izteikts biedējošā grandiozumā no Sinaja, ir grēcinieka nosodījuma izpausme. Tas ir likuma darbības lauks, bet tajā nav spēka piedot vai atpestīt.” (SDA Bībeles komentāri, 6. sēj., E. Vaitas komentārs, 1094. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Padomā par visu šo solījumu ideju, īpaši par lauztajiem solījumiem. Kādas jūtas tev ir bijušas pret tiem, kas savu solījumu nav turējuši? Vai ir kāda atšķirība starp to, kurš ir apsolijs ar nodomu tiešām solījumu turēt, bet tad nav varējis/-usi to izpildīt vai arī ir mainījis/-usi savas domas, un starp to, par kuru tu zini, ka viņš/-a nekad nav nemaz domājis/-usi turēt savu solījumu? Kas notika ar tavu uzticību pēc tam, kad apsolijs tika lauzts, lai arī kāds ir bijis laušanas iemesls? Ko tev nozīmē tas, ka vari droši uzticēties Dieva apsoliņumiem? Vai varbūt vajadzētu jautāt: Kā tu vari iemācīties uzticēties pirmkārt Dieva apsoliņumiem?

2. Vai mums draud briesmas būt tik apkārtējās vides ietekmētiem, ka mēs neredzam svarīgas patiesības, ko Dievs mums ir devis? Kā mēs varam pamanīt šīs kaitīgās ietekmes savā dzīvē un tās neitralizēt?

KOPSAVILKUMS:

Bauslības došana Sinaja kalnā neatcēla apsoliņumu, ko Dievs bija devis Ābrahāmam. Bauslība arī nemaina apsoliņuma nosacījumus. Likums tika dots, lai ļaudis varētu vairāk apzināties savu patieso grēcīguma lielumu un atzīt vajadzību pēc Dieva apsoliņuma Ābrahāmam un viņa pēcnācējiem.